

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Miroslava Hromady, Ph. D., a soudkyně JUDr. Tat'any Pánkové a JUDr. Jarmily Růžkové ve věci

žalobce:

██████████, IČO ██████████
 sídlem ██████████,
 zastoupen advokátem ██████████
 sídlem ██████████,

proti
 žalovaným:

1. ██████████, narozený dne ██████████
 bytem ██████████,
 zastoupený advokátem ██████████
 sídlem ██████████,

2. ██████████, IČO ██████████
 sídlem ██████████,
 zastoupená advokátem ██████████
 sídlem ██████████,

o určení vlastnického práva státu dle § 18 odst. 1 zák. č. 428/2012 Sb.

o odvolání žalovaných proti rozsudku Okresního soudu v Tachově ze dne 1. 12. 2016, č. j. 3 C 248/2015-113

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se zrušuje a řízení se zastavuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů a řízení dovolacího

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně určil, že 2. žalovaný je vlastníkem parcely dle KN č. ██████████ - orná půda o výměře 305 461 m² v k. ú. ██████████, obec ██████████, nově vytvořené geometrickým plánem č. ██████████ ze dne 27. 4. 2011 z parcely ██████████ zapsané na LV č. ██████████ u Katastrálního úřadu pro ██████████, katastrální pracoviště ██████████, odpovídající parc. č. ██████████ – role dle PK v k. ú. ██████████ (výrok I), 2. žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 26 500,20 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II) a dále rozhodl, že ve vztahu žalobce a 1. žalovaný nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (výrok III). Z provedených důkazů dovodil, že žalobce je aktivně legitimován k podání shora uvedené žaloby, neboť je právním nástupcem původního vlastníka a je tedy osobou oprávněnou podle § 3 zákona č. 428/2012 Sb. Dále dospěl k závěru, že právnímu předchůdci žalobce byly odňaty pozemky bez náhrady a stát porušil ustanovení § 29 zákona o půdě, když předmětné nemovitosti prodal 1. žalovanému. Konečně dovodil, že ani dobrá víra prvního žalovaného při uzavření kupní smlouvy s druhým žalovaným nebrání vyhovění žalobě. Výrok o nákladech řízení odůvodnil ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř.

Proti tomuto rozhodnutí podali žalovaní včas odvolání, v němž vytýkali soudu prvního stupně nesprávné posouzení věci.

První žalovaný namítal, že parc. č. ██████████ role, dle PK, měla mít výměru 3 705 m², za tohoto stavu by

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Švihorčíková

parcely [REDACTED] v majetku odvolatele měla být uplatněným nárokem žalobce dotčena maximálně v rozsahu 1,2 % plochy. Dovedil, že napadené rozhodnutí je nevykonatelné, když není specifikováno, v jakém konkrétním rozsahu se určuje 2. žalovaný části parcely KN [REDACTED], v jaké konkrétní části je pozemek dotčen nárokem církve. Tím soud zasáhl zásadním způsobem bezdůvodně do práv odvolatele. Tvrdil, že celkovou dobou řízení včetně řízení před katastrálním úřadem je dotčena celá parcela [REDACTED] a odvolatel bude fakticky omezen v dispozici s ní a vystaven nejistotě ohledně vlastnického práva. Tím by bylo postupem soudu porušeno právo odvolatele vyplývající z čl. 11 LZPS ČR. Poukázal dále na rozhodnutí Ústavního soudu ČR, zejména rozhodnutí Pl. ÚS 71/04 a rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu ČR č. 31 Cdo 353/2016 chránící vlastníka, který nabyt do 31. 12. 2013 nemovitosti v dobré víře v zápis v katastru nemovitostí. Poukázal na kupní smlouvu, uzavřenou s druhým žalovaným, který ho čl. VI smlouvy ujistil, že uzavření smlouvy nic nebrání. Konečně poukázal na skutečnost, že právní předchůdce žalobce měl sporný pozemek získat směnou nejdříve v roce 1950, pokud se vůbec prokáže, že ke směně skutečně došlo. Žalobce také nedoložil, že došlo k výkupu sporného pozemku, podle názoru odvolatele měl žalobce uplatnit restituční nárok na pozemky dotčené výměrem ONV [REDACTED] ze dne 30. 6. 1949 a nikoliv na p. č. [REDACTED] - role dle PK, u které nebylo doloženo, že by se jí uvedené rozhodnutí mělo týkat, neboť se týká pouze pozemkového vlastnictví ve vložce č. [REDACTED], když žalobce nedoložil žádné rozhodnutí ohledně pozemkové vložky č. [REDACTED], na které měly být zapsány pozemky, které měly být předmětem žalobcem tvrzené směny. Výkaz směn není důkazem vlastnického práva ani skutečnosti, že ke směně skutečně došlo, když žalobcem předložená kopie neobsahuje potřebné náležitosti, signaci příslušného úřadu, označení úřadovny národního pozemkového fondu a katastrální území a zpochybnil také, zda je o skutečnou kopii úřední listiny. Konečně uzavřel, že žalobcem předložené rozhodnutí ONV ve [REDACTED] z 30. 6. 1949, týkající se knihovní vložky č. [REDACTED] nemá s předmětem sporu nic společného. Také ze zápisu o navrhované úpravě přidělů nelze vyvozovat závazné právní závěry a žalobce tak nedoložil realizaci tvrzené směny. Nesouhlasil dále ani s výrokiem o nákladech řízení, neboť soud prvního stupně měl ve vztahu k němu postupovat podle § 143 o. s. ř. Navrhl proto, aby odvolací soud napadené rozhodnutí změnil, žalobu v celém rozsahu zamítl a nově rozhodl o nákladech řízení.

Druhý žalovaný v opravném prostředku zdůraznil, že neporušil ustanovení § 29 zákona o půdě, neboť před uzavřením smlouvy s prvním žalovaným vycházel ze sdělení Katastrálního úřadu pro [REDACTED] ze dne 10. 5. 2011 č. Nem PFČR: [REDACTED], který potvrdil, že nemovitost, které se měla smlouva týkat, nebyla v majetku církve. Před převodem vlastnického práva byl také dodržen postup, kterým měla být zajištěna ochrana vlastnického práva církví. Za tohoto stavu považuje druhý žalovaný závěr soudu prvního stupně o porušení ustanovení § 29 zákona o půdě za nesprávný. Nelze proto přičítat k tíži žalovaných žádné pochybení, k nabytí vlastnictví došlo v dobré víře, když ani důkazy předložené žalobcem k prokázání nároku nejsou dostatečné. Dovedil dále, že soud prvního stupně při posuzování dobré víry vycházel z překonané judikatury Ústavního soudu. Konečně namítal, že soud prvního stupně se vůbec nezabýval dobrou vírou prvního žalovaného v zápis v katastr nemovitostí a dovedil, že tím byla porušena ústavně zaručená práva 1. žalovaného, který právem spoléhal na správnost postupu státu při převodu nemovitosti. Žalobce je navíc v souladu s bodem č. 39 plenárního nálezu Nejvyššího soudu ČR chráněn tím, že sledovaného účelu lze dosáhnout alternativními prostředky. Dále namítal vady řízení před soudem prvního stupně, neboť podle jeho názoru ve výměru ONV [REDACTED], na jeho základě měla být žalobci odňata p. č. [REDACTED], není tato parcela vůbec uvedena a nebylo tvrzeno ani prokázáno, že k odnětí došlo bez náhrady. Nesouhlasil ani se závěrem soudu prvního stupně, že nebylo třeba intabulace, když tento princip byl účinný až do 31. 12. 1950 a za tohoto stavu žalobce nikdy vlastnické práva k předmětným nemovitostem nenabyl. V předloženém výkazu směn chybí datum, označení nabyvatele. Také výměr ONV [REDACTED] uvádí, že předmětem výkupu jsou nemovitosti uvedené v knihovní vložce č. [REDACTED], která v řízení nebyla předložena. Protože se soud prvního stupně nevypořádal s námitkami žalovaných, považuje odvolatel napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Nesouhlasil dále ani s výrokiem o nákladech řízení, neboť soud prvního stupně vycházel pouze s vyjádření žalobce, který náhradu nákladů proti prvnímu žalovanému nepožadoval, ač měl vycházet z výsledků sporu. Navrhl, aby odvolací soud buď napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení,

nebo rozsudek soudu prvního stupně změnil, žalobu zamítl a druhému žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobce ve vyjádření k odvolání žalovaných navrhl potvrzení napadeného rozsudku. Zdůraznil, že judikatura restituční nároky pokládá za nároky primární, jejich prosazení ospravedlňuje i zásah do již provedených majetkových přesunů, neboť opačný výklad by blokační ustanovení chránilo restituenty činil bezcenným. Dovodil, že v souzené věci nebyly zjištěny zcela výjimečné okolnosti zvláštního zřetele, aby bylo namíste v dané věci upřednostnit uživatele pozemku před jeho historickým vlastníkem, nadaným restitučním nárokem. Poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 3. 11. 2016 sp. zn. 28 Cdo 2497/2016, podle něho výjimečné suspendování blokačních účinků nemůže odůvodnit fakt, že se na protiprávním nakládání s historickým majetkem církve podílely subjekty veřejnoprávní povahy, ani postup katastrálního úřadu.

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 22. 2. 2017, č. j. 12 Co 64/2017-149 napadené rozhodnutí změnil, žalobu zamítl a žalobce zavázal zaplatit žalovaným náklady řízení.

Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 20. 7. 2017, č.j. 28 Cdo 3074/2017-172 k dovolání žalobce rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení se závazným právním názorem.

Žalobce a 1. žalovaný poté uzavřeli dohodu o narovnání, a žalobce vzal se souhlasem žalovaných žalobu zpět a navrhl zrušení napadeného rozsudku a zastavení řízení.

Odvolací soud proto postupoval podle § 222a o. s. ř., rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil a řízení zastavil.

O náhradě nákladů řízení rozhodl odvolací soud podle ustanovení § 224 odst. 1 a § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř. Řízení bylo zastaveno z důvodu zpětvzetí žaloby, neboť žalobce a první žalovaný uzavřeli po vyhovění dovolání žalobce dohodu o narovnání a žádný z nich vůči ostatním účastníkům náhradu nákladů řízení nepožadoval. Za tohoto stavu neměl žalobce pochopitelně žádný důvod k dalšímu vedení sporu ani proti druhému žalovanému. Druhý žalovaný, který nebyl stranou dohody o narovnání, se řízení účastnil z důvodu specifického řešení (určovací žaloba se podává vůči dvěma žalovaným) restitučního nároku založeného na tvrzeném porušení § 29 zákona o půdě ze strany státu. Proto nelze ve vztahu mezi žalobcem a druhým žalovaným aplikovat princip procesního zavinení na zastavení řízení, jak je upraven v § 146 odst. 2 o. s. ř., neboť žalobce nezavinil zastavení řízení (posuzováno z procesního hlediska) a žaloba nebyla vzata zpět pro chování druhého žalovaného. Náhrada nákladů řízení se tak v tomto případě řídí § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné za podmínek v § 237 o. s. ř., přičemž o přípustnosti dovolání je oprávněn rozhodovat pouze odvolací soud. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně, do dvou měsíců od doručení usnesení.

Plzeň 25. 1. 2018

Mgr. Miroslav Hromada, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavla Švihofíková

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 12.02.2018. Připojení doložky provedla Petra Marková dne 15.10.2018.